

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA MANUELA KAMPOSA SANČESA-BORDONAS
[MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA]
SECINĀJUMI,
sniegti 2020. gada 17. decembrī¹

Lieta C-709/19

Vereniging van Effectenbezitters
pret
BP plc

(*Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlandes Augstākā tiesa) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Regula (ES) Nr. 1215/2012 – Starptautiskā jurisdikcija civillietās un komercietās – Jurisdikcija lietās, kas attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu – Strīds ieguldījumu jomā – Vieta, kur iestājies notikums, kas rada kaitējumu – Kaitējums, kas izpaužas tikai kā finansiāli zaudējumi – Kolektīvo interešu aizsardzībai izveidotas apvienības celta atzišanas prasība

1. Kāda vērtspapīru īpašnieku apvienība ir vērsusies ar prasību *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlandes Augstākā tiesa) atlīdzināt zaudējumus, kas radušies no akciju, kuras tiem pieder kādā sabiedrībā ar juridisko adresi Apvienotajā Karalistē, vērtības krituma pēc naftas noplūdes no šīs sabiedrības naftas ieguves platformām Meksikas līcī.
2. Saistībā ar šo strīdu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, kā interpretēt Regulas (ES) Nr. 1215/2012² 7. panta 2. punktu. Tā kā prasības priekšmets ir tikai finansiāli zaudējumi, iesniedzējtiesai ir radušās grūtības noteikt, vai tai ir jurisdikcija, ievērojot iepriekšējos Tiesas nolēmumus, it īpaši spriedumus *Kolassa*, *Universal* un *Löber*³.
3. Iesniedzējtiesas šaubas uzskatāmi norāda uz riskiem, kas piemīt plašā rakstura interpretācijām šajā jomā, piemēram, interpretācijai, kas saista starptautisko jurisdikciju ar strīda “īpašajiem apstākļiem”. Tajā pašā laikā vaicātais sniedz iespēju šīs interpretācijas niansēt vai vajadzības gadījumā pārskatīt.

¹ Oriģinālvaloda – spāņu.

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (2012. gada 12. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (pārstrādāta versija) (OV 2012, L 351, 1. lpp.).

³ Spriedumi, 2015. gada 28. janvāris, *Kolassa* (C-375/13, EU:C:2015:37; turpmāk tekstā – “spriedums *Kolassa*”); 2016. gada 16. jūnijs, *Universal Music International Holding* (C-12/15, EU:C:2016:449; turpmāk tekstā – “spriedums *Universal*”); un 2018. gada 12. septembris, *Löber* (C-304/17, EU:C:2018:701; turpmāk tekstā – “spriedums *Löber*”).

I. Atbilstošās tiesību normas

A. Savienības tiesības. Regula Nr. 1215/2012

4. Regulas 16. apsvērumā ir teikts:

“Papildus atbildētāja domicilam vajadzētu būt alternatīviem jurisdikcijas pamatojumiem, kuru pamatā ir cieša saistība starp tiesu un lietu vai kuru nolūks ir veicināt pareizu tiesvedības norisi. Ciešas saistības pastāvēšanai būtu jānodrošina juridiskā noteiktība un jānovērš iespējamība, ka prasību pret atbildētāju ceļ viņam saprātīgi neparedzamā dalībvalsts tiesā [..].”

5. Saskaņā ar tās 4. pantu:

“1. Saskaņā ar šo regulu personas, kuru domicils ir kādā dalībvalstī, var iesūdzēt minētās dalībvalsts tiesā neatkarīgi no viņu pilsonības.

[..]”

6. Atbilstoši 7. pantam:

“Personu, kuras domicils ir kādā dalībvalstī, var iesūdzēt citā dalībvalstī:

[..]

2) lietās, kas attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu, – tās vietas tiesās, kur iestājies vai var iestāties notikums, kas rada kaitējumu;

[..].”

B. Nīderlandes tiesības. Burgerlijk Wetboek⁴

7. Saskaņā ar *BW* 3. daļas 305.a pantu⁵:

“1. Nodibinājums vai apvienība, kam ir pilnīga tiesībspēja, kuras mērķis saskaņā ar statūtiem ir specifisku interešu aizsardzība, var celt prasību tiesā, lai aizstāvētu citu personu līdzīgas intereses.

[..]

3. Pirmajā punktā minētās prasības priekšmets nevar būt [..] finansiāla kompensācija.

[..]”

II. Fakti, strīdi valsts tiesās un prejudiciālie jautājumi

8. *Vereniging van Effectenbezitters* (Vērtspapīru īpašnieku asociācija; turpmāk tekstā – “*VEB*”) ir atbilstoši Nīderlandes tiesībām dibināta apvienība ar juridisko adresi Hāgā (Nīderlande); tās statūtos noteiktais mērķis ir pārvedamo vērtspapīru īpašnieku interešu aizstāvība.

⁴ Nīderlandes Civill kodekss; turpmāk tekstā – “*BW*”.

⁵ Turpmāk tekstā – “*BW* 3:305.a pants”.

9. *BP plc* (turpmāk tekstā – “*BP*”) ir naftas un gāzes uzņēmums ar juridisko adresi Londonā (Apvienotā Karaliste), kas darbojas visā pasaulē. Šā uzņēmuma parastās akcijas kotē Londonas un Frankfurtes biržās.

10. 2010. gada aprīlī notika eksplozija uz naftas ieguves platformas Meksikas līcī, kuras nomniece bija *BP*; eksplozija nodarīja smagu kaitējumu apkārtējai videi.

11. 2015. gada 17. aprīlī *VEB* cēla prasību pret *BP rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa, Nīderlande); tā atbilstoši *BW* 3:305.a pantam īstenoja tiesības uz kolektīvo prasību visu to personu vārdā, kuras ir ieguvušas, kuru īpašumā bija vai kuras ir pārdevušas parastās *BP* akcijas laikposmā no 2007. gada 16. janvāra līdz 2010. gada 25. jūnijam, izmantojot ieguldījumu kontu, kas atrodas Nīderlandē, vai izmantojot Nīderlandē reģistrētas bankas vai ieguldījumu uzņēmuma ieguldījumu kontu (turpmāk tekstā – “*BP* akcionāri”).

12. *VEB* lūdza *rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa) atzīt, ka:

- Nīderlandes tiesām ir starptautiskā jurisdikcija, lai izskatītu *BP* akcionāru iesniegtās prasības par zaudējumu atlīdzību;
- *rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa) ir teritoriālā jurisdikcija izskatīt minētās prasības;
- *BP* ir rīkojusies prettiesiski attiecībā pret saviem akcionāriem, jo ir sniegusi neprecīzu, nepilnīgu un maldinošu informāciju par: i) tās iecerētajām drošības un seku novēršanas programmām saistībā ar naftas noplūdi 2010. gada 20. aprīlī; vai ii) par minētās naftas noplūdes apmēriem; vai arī iii) par *BP* lomu un atbildību šajā naftas noplūdē;
- ja nebūtu bijis šīs *BP* prettiesiskās rīcības, *BP* akcionāri savas akcijas būtu pārdevuši par izdevīgākām tirgus cenām vai vispār tās nebūtu pārdevuši;
- pastāv nepieciešamā cēloņsakarība starp *BP* prettiesisko rīcību un zaudējumiem, kas izpaužas kā *BP* akcionāru akciju vērtības kritums, laikposmā no 2007. gada 16. janvāra līdz 2010. gada 25. jūnijam.

13. *BP* iebilda, ka Nīderlandes tiesām nav jurisdikcijas, pamatojoties uz Regulu Nr. 1215/2012. *Rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa) atzina, ka tai nav jurisdikcijas, un *gerechtshof Amsterdam* (Amsterdamas apelācijas tiesa, Nīderlande) šo nolēmumu atstāja negrozītu.

14. *VEB* cēla kasācijas sūdzību *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlandes Augstākā tiesa), kas uzdod Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) a) Vai [Regulas Nr. 1215/2012] 7. panta ievaddaļa un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tieša tikai tādu finansiālu zaudējumu rašanās ieguldījumu kontā Nīderlandē vai ieguldījumu kontā Nīderlandē reģistrētā bankā un/vai ieguldījumu sabiedrībā, kas ir tādu lēmumu par ieguldījumiem sekas, kuri ir tikuši pieņemti starptautiska biržā kotēta uzņēmuma vispārēji visā pasaulē publicētas, taču nepareizas, nepilnīgas un maldinošas informācijas iespaidā, ir pietiekams piesaistes faktors, lai atzītu Nīderlandes tiesu starptautisko jurisdikciju kaitējuma rašanās vietas (*Erfolgsort*) dēļ?”

- b) Ja tas tā nav, vai ir jākonstatē papildu apstākļi, kas pamato, ka jurisdikcija ir Nīderlandes tiesām, un par kādiem apstākļiem šajā ziņā ir runa? Vai pietiek ar 4.2.2. punktā minētajiem papildu apstākļiem [6], lai pamatotu Nīderlandes tiesu jurisdikciju?
- 2) Vai atbilde uz pirmo jautājumu ir atšķirīga, ja runa ir par saskaņā ar *BW* 3:305.a pantu celtu apvienības prasību, kuras mērķis ir atbilstoši pašas tiesībām pārstāvēt tādu ieguldītāju kolektīvās intereses, kuri ir cietuši zaudējumus pirmā jautājuma izpratnē, kas tostarp nozīmē, ka netiek konstatētas nedz šo ieguldītāju attiecīgās dzīvesvietas, nedz individuālo pirkumu vai attiecīgi individuālo lēmumu nepārdot jau piederošās akcijas īpašie apstākļi?
- 3) Ja Nīderlandes tiesu jurisdikcijā saskaņā ar [Regulas Nr. 1215/2012] 7. panta 2) punktu ir izlemt par atbilstoši *BW* 3:305.a pantam celtu prasību, vai attiecīgās tiesas gan starptautiskajā, gan iekšzemes teritoriālajā jurisdikcijā saskaņā ar [Regulas Nr. 1215/2012] 7. panta 2) punktu ir izlemt par tādu ieguldītāju visām saistītām individuālām prasībām par zaudējumu atlīdzību, kuri ir cietuši zaudējumus pirmā jautājuma izpratnē?
- 4) Ja Nīderlandes tiesām trešā jautājuma izpratnē gan ir starptautiskā, bet ne iekšzemes teritoriālā jurisdikcija izlemt par tādu ieguldītāju individuālām prasībām par zaudējumu atlīdzību, kuri ir cietuši zaudējumus pirmā jautājuma izpratnē, vai iekšzemes teritoriālā piekritība ir jānosaka pēc zaudējumus cietušā ieguldītāja dzīvesvietas, bankas, kurā atrodas šā ieguldītāja personīgais bankas konts, juridiskās adreses vai bankas, kurā atrodas ieguldījumu konts, juridiskās adreses vai arī ir jāņem vērā cits piesaistes faktors?”

III. Tiesvedība Tiesā

15. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu tika reģistrēts Tiesas kancelejā 2019. gada 25. septembrī.
16. Rakstveida apsvērumus iesniedza *VEB*, *BP* un Eiropas Komisija. Pēc sākotnēji iecerētās tiesas sēdes atcelšanas Tiesa tām uzdeva jautājumus, lai saņemtu rakstveida atbildes, kuras tās iesniedza 2020. gada 8. oktobrī.

IV. Analīze

A. Vispārēja rakstura precizējumi

17. Pēc Tiesas lūguma šie secinājumi attieksies tikai uz pirmajiem diviem prejudiciālajiem jautājumiem.
18. Pirms to analīzes, manuprāt, ir lietderīgi atgādināt:
- Regulas Nr. 1215/2012 noteikumi ir jāinterpretē autonomi un ņemot vērā tās sistēmu un mērķus⁷.

⁶ Tie ir šādi: *BP* vērsas pie ieguldītājiem visā pasaulē, arī Nīderlandes ieguldītājiem; *VEB* pārstāv liela tādu ieguldītāju skaita intereses, kuru dzīvesvieta galvenokārt atrodas Nīderlandē; izlīgums, ko *BP* ir noslēgusi ar saviem akcionāriem *ASV*, netika piedāvāts ieguldītājiem, kuru intereses pārstāv *VEB*; Eiropā nenoris citas līdzīgas tiesvedības; starp akcionāriem, kurus pārstāv *VEB*, ir patērētāji, kam saskaņā ar Regulu Nr. 1215/2012 ir paredzēta īpaša aizsardzība.

⁷ Saistībā ar normu par speciālo jurisdikciju neatļautu darbību vai kvazideliktu jomā skat. spriedumu, 2011. gada 25. oktobris, *eDate Advertising* u.c. (C-509/09 un C-161/10, EU:C:2011:685), 38. punkts.

- Tā kā ar Regulu Nr. 1215/2012 tika aizstāta Regula (EK) Nr. 44/2001⁸ (ar kuru savukārt tika aizstāta Briseles konvencija⁹), joprojām ir spēkā Tiesas sniegtā interpretācija par iepriekšējām tiesību normām, kas ir ekvivalentas pašlaik spēkā esošajā tiesību aktā iekļautajām¹⁰.
- Kaitējuma konkrētās rašanās vai izpaušanās vietas identificēšanas vienīgais mērķis Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 2. punkta kontekstā ir noteikt, kuras dalībvalsts tiesām ir jurisdikcija.
- Šī identificēšana nodrošina lietas dalībnieku efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārrobežu privāttiesiskos strīdos, dodot iespēju izmantot atbildētāja domicila atrašanās vietas jurisdikcijai alternatīvu jurisdikciju, lai apmierinātu “objektīvā[s] vajadzīb[as] [..] no pierādīšanas [un] no tiesvedības organizācijas viedokļa”¹¹.
- Ar Regulu Nr. 1215/2012 ieviestajā sistēmā jurisdikcijas atzīšana prasītāja domicila (*forum actoris*) tiesai ir izņēmums¹².

B. Ievada apsvērumi par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu

19. Pirmajā un otrajā jautājumā ir ietverti vairāki savstarpēji saistīti vaicājumi par neskaidrībām saistībā ar Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 2. punktu.

20. Šo vaicājumu secību var rezumēt šādi:

- iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai tikai finansiāla rakstura zaudējumi, kas ir tiešā veidā radušies Nīderlandē esošā ieguldījumu kontā¹³, ļauj noteikt, ka šīs valsts tiesām ir starptautiskā jurisdikcija kā zaudējuma izpaušanās vietas tiesām situācijā, kad šie zaudējumi izriet no lēmumiem, kas ir pieņemti, balstoties uz visiem pieejamu informāciju, kuru ir izplatījusi starptautiska komercsabiedrība, kas tiek kotēta citas dalībvalsts vērtspapīru biržā;
- noliedzošas atbildes gadījumā tiek jautāts, vai ir nepieciešami papildu apstākļi un kādi tie ir;
- tiek lūgts veikt pārbaudi par īpašajiem šajā tiesvedībā aplūkotajiem apstākļiem¹⁴; un
- visbeidzot tiek vaicāts, kāda ietekme uz atbildi būtu apstāklim, ka celtā prasība ir kolektīva rakstura.

21. Katrā ziņā ir jānorāda aspekti, kuriem šajā lietā nav nozīmes un par kuriem nav strīda. Tie ir šādi:

- prasība tiek kvalificēta kā ārpuslīgumiska;
- zaudējumus radījušais notikums ir ārpus Nīderlandes; un

8 Padomes Regula (2000. gada 22. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 2001, L 12, 1. lpp.).

9 1968. gada Briseles Konvencija par jurisdikciju un spriedumu izpildi civillietās un komercietās (OV 1972, L 299, 32. lpp., konsolidētā versija OV 1998, C 27, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Briseles konvencija”).

10 Skat. Regulas Nr. 1215/2012 34. apsvērumu.

11 Spriedums, 2004. gada 10. jūnijs, *Kronhofer* (C-168/02, EU:C:2004:364; turpmāk tekstā – “spriedums *Kronhofer*”), 18. punkts.

12 Spriedumi, 1995. gada 19. septembris, *Marinari* (C-364/93, EU:C:1995:289; turpmāk tekstā – “spriedums *Marinari*”), 13. punkts; un spriedums *Kronhofer*, 20. punkts.

13 Iesniedzējtiesa ar šo jēdzienu aptver “ieguldījumu kontus Nīderlandē” un “Nīderlandē reģistrētas bankas vai ieguldījumu uzņēmuma kontus”.

14 Skat. šo secinājumu 6. zemsvītras piezīmi.

– zaudējumiem ir tīri finansiāls un individuāli aprēķināms raksturs, kas ir izsakāms *BP* parasto akciju vērtības kritumā¹⁵.

22. *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlandes Augstākā tiesa) šaubu pamatā ir pieņēmusi par tā saukto “holistisko pieeju”¹⁶, ko ir izmantojusi Tiesa saistībā ar Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 2. punktu, lai to piemērotu noteiktiem strīdiem ieguldījumu jomā¹⁷, kur tika uzskatīts, ka zaudējumi ir radušies ieguldītāja konta atrašanās vietā¹⁸.

23. Lai gan ieguldītāja konta atrašanās vieta patiešām tika izmantota, lai noteiktu tiesu, kam ir jurisdikcija, tomēr ir jāatzīmē, ka Tiesa ir norādījusi uz šo lietu “īpaš[o] kontekst[u]”¹⁹, tas bija tādēļ, ka:

- jautājums tika aplūkots no ļoti šaura skatpunkta un bija jāapstiprina prasītāja domicila tiesu jurisdikcija; un
- konta atrašanās vietai kā piesaistes vietai nebija izšķirošas nozīmes, jo pastāvēja arī citi elementi, kuri papildus apstiprināja attiecīgās vietas piemērotību, lai piešķirtu jurisdikciju, ievērojot strīda un izskatošās tiesas tuvumu un to, ka lietas dalībnieki varēja paredzēt šo apstākli.

1. Šķēršļi tam, lai ieguldījumu konta vietu varētu atzīt par zaudējumu izpausmes vietu

24. Neesmu pārliecināts, ka, pat pastāvot papildu elementiem, var lietderīgi ņemt vērā prasītāja konta atrašanās vietu dalībvalstī debatēs par tās jurisdikciju jebkāda veida ārpuslīgumiskās atbildības strīdā saistībā ar zaudējumiem ieguldījumos, kas ir radušies nepietiekamas informācijas dēļ. Tas, manuprāt, ir drīzāk atvērts jautājums, pat ievērojot līdzšinējo Tiesas pieeju.

25. Ciktāl ieguldījumu konts atspoguļo īpašuma vērtību un tam tiek nodarīti zaudējumi, principā šāda konta atrašanās vietu varētu atzīt par vietu, kurā izpaužas tīri ekonomiska rakstura zaudējumi tā īpašniekam. Šāda ģeogrāfiskā zaudējuma fiksēšana tomēr ir izdomāta vai fiktīva, kā tas būtu, izvirzot prasījumu par nemateriālu kaitējumu²⁰.

15 *BP* savos apsvērumos apstrīd kvalifikāciju, atbilstoši kurai zaudējumi, kas atspoguļojas ieguldījumu kontos, ir “tieši”, tomēr iesniedzējtiesa attiecībā uz šo aspektu nav uzdevusi nekādus jautājumus. Ja šis aspekts tomēr būtu jāaplūko, manuprāt, nepastāv netieši zaudējumi, tos saprotot kā “secīgu vai netiešu mantisku kaitējumu papildus [...] sākotnējam zaudējumam, [...] ko cietis tiešais cietušais”; ģenerāldavokāta F. Ležē [*Ph. Léger*] vārdiem runājot, viņa secinājumos lietā *Kronhofer* (C-168/02, EU:C:2004:24), 45. punkts, gadījumā, ja zaudējums izpaužas kā akciju vērtības kritums, kas atspoguļojas ieguldījumu kontā: nav divu secīgu atšķirīgu zaudējumu, bet gan tikai viens. Vērtspapīru vērtības kritums un akciju īpašnieka īpašuma samazināšanās, manā ieskatā, nav nodalāmi; šajā ziņā piekritu ģenerāldavokātam F. Ležē. Visbeidzot norādu, ka īpašības vārdu “tiešs” (vai apstākļa vārdu “tieši”) valsts tiesa izmanto nevis tālab, lai nošķirtu tiešus un netiešus zaudējumus, bet gan tālab, lai norādītu uz atšķirību no sprieduma *Universal* pamatā esošajiem faktiem, kur prasītājs izvēlējās kontu, no kura tika ieguldīti līdzekļi, kurus tas vēlāk prasīja atdot atpakaļ (skat. prejudiciālā nolēmuma 4.9.1. punktu).

16 Ši vārdkopa (tāpat kā “*minimum contacts approach*” vai “*théorie du groupement des points de contact*” [minimālās piesaistes pieeja jeb piesaistes punktu grupēšanas teorija]) tiek izmantota doktrīnā, lai aprakstītu spriedumos *Universal*, *Kolassa* un *Löber* izmantoto argumentāciju: Gargantini, M., “Competent Courts and Applicable Law”, no: Busch, D., Ferrarini, G., un Franx, J. P., *Prospectus Regulation and Prospectus Liability*, OUP, 2020, 19.27. punkts.

17 Spriedumi *Kolassa* un *Löber*. Tas neparādījās pirms tiem esošajā spriedumā *Kronhofer*, kurā atbildētājs bija nevis vērtspapīru emitents, bet gan finanšu starpnieks, kas uzturēja tiešus kontaktus ar prasītāju.

18 Sprieduma *Kolassa* 55. punkts un rezolutīvās daļas 3) punkts; sprieduma *Löber* 16. un 35. punkts un rezolutīvā daļa. Pirms tam sprieduma *Kronhofer* 18. punktā tas tika darīts netieši. Šajos spriedumos, kuros tika aplūkoti dažādu veidu konti, nav skaidri secināms, tieši kurš no tiem, proti, konts, no kura veica ieguldījumus, vai arī konts, kurā tiek uzglabāts kapitāls, tika uzskatīts par zaudējumu rašanās vietu: Gargantini, M., turpat, 19.21. un 19.24. punkts.

19 Spriedums *Universal*, 37. punkts, kurā ir atsauce uz spriedumu *Kolassa*; un spriedums *Löber*, 29. punkts.

20 Spriedumā *Kronhofer* Tiesa noraidīja prasītāja domicila tiesu jurisdikciju, lai arī atzina, ka tā ir vieta, kur ir notikuši materiālie zaudējumi. Patiesībā Tiesa pieņēma iesniedzējtiesas hipotēzi, ka zaudējumi ir ietekmējuši *vienlaikus visu īpašumu*; tā norādīja, ka zaudējumu iestāšanās vieta un vieta, kurā bija to cēlonis, ir *identiskas*; tā piekrita, ka pastāv arī *citas vietas*, kur izpaužas šie paši zaudējumi (piemēram, līdzekļu izcelsmes konts), tomēr tā noraidīja iespēju apstiprināt jurisdikciju tās vietas tiesām, kur atradās prasītāja domicils un viņa mantisko attiecību centrs, kas atbilda šo zaudējumu vietai. Skat. 17. un nākamos punktus, kā arī rezolutīvo daļu.

26. Tomēr, izvēloties šos zaudējumus situēt vienā vai otrā no iespējamām vietām, nevajadzētu aizmirst attiecīgās tiesību normas mērķi. No šādas perspektīvas raugoties, var šaubīties par to, kāda ir ieguldījumu konta (vai bankas konta plašā izpratnē) nozīme, jo pati Tiesas judikatūra apstiprina, cik vājš ir šis piesaistes punkts.

27. Konta atrašanās vieta, it īpaši, ja tā sakrīt ar domicila vai pastāvīgās uzturēšanās vietu, nāk par labu lielākoties akcionāram; un tas – gadījumā, ja lieta attiecas uz patērētājiem vai mazajiem ieguldītājiem, – atbilst likumdevēja izraudzītajiem materiāltiesisko normu politiskajiem mērķiem²¹. Tomēr šo politiku nevar nostādīt pāri Regulas Nr. 1215/2012 mērķim, kā tas izriet no tās pašlaik spēkā esošā teksta.

28. Konta atrašanās vieta var veicināt to, ka strīds tiek pietuvināts tā izskatīšanas tiesai, tomēr šī īpašība nav arī pārlietu augstu jānovērtē. Konti, kuros iegulda biržās apgrozītus vērtspapirus, vai konti, kuros atspoguļojas to vērtības kritums, nenosaka, piemēram, nedz cēlonisko saikni starp faktu un zaudējumiem, nedz zaudējumu apmēru.

29. Turklāt no kotēto akciju emitentes sabiedrības skatpunkta tās akcionāru kontu atrašanās vieta ir fakts, kas iepriekš nav paredzams, un tas tāpat neļauj veikt kaut minimālu paredzēšanu par tiesām ar starptautisko jurisdikciju, kurās pret šādu sabiedrību varētu tikt celtas prasības.

30. Ir skaidrs, ka, pieņemot lēmumu par akciju kotēšanu kādas citas, nevis sabiedrības juridiskās adreses atrašanās vietas valsts biržā, akciju emitents implicīti piekrīt, ka tādējādi tas var būt atbildētājs ārpus sava domicila. Tomēr, ciktāl tam nav kontroles pār vēlāko tā izdoto vērtspapīru turpmāko apgrozību, ieguldītāja²² konta atrašanās vieta šādam emitentam ir gan nejauša, gan neparedzama²³.

31. Šādos apstākļos, ja piekristu, ka atrašanās vieta ir izšķirošais faktors jurisdikcijai, netiktu novērsta “iespējāmība, ka prasību pret atbildētāju ceļ viņam saprātīgi neparedzamā dalībvalsts tiesā”²⁴. Gluži pretēji, šāda iespējāmība tiktu vairota.

2. Iebildes pret “holistiskās pieejas” izmantošanu tādos apstākļos kā šajā lietā esošie

32. Secinājumos lietā *Verein für Konsumenteninformation* norādīju, ka fiziska kaitējuma neesamība apgrūtina zaudējumu izcelšanās vietas noteikšanu un rada šaubas par iespēju atzīt šo vietu par piesaistes punktu Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 2. punktā paredzēto seku nolūkā²⁵.

33. Atgādināju, ka šā iemesla dēļ Tiesai vairākkārt ir ieteikts atteikties no izvēles starp vietu, kur ir iestājies notikums, kas ir radījis kaitējumu, un kaitējuma rašanās vietu gadījumos, kad kaitējums ir tikai mantisks. Šai nostājai piekritu, tomēr ar precizējumu, ka to varētu piemērot noteiktos gadījumos, taču nevis vispārēji²⁶.

21 Piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1129 (2017. gada 14. jūnijs) par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapirus vai atļaujot to tirdzniecību regulētā tirgū, un ar ko atceļ Direktīvu 2003/71/EK (OV 2017, L 168, 12. lpp.).

22 Tostarp arī ieguldītāja identitāte noteiktos gadījumos. Dalībvalstu pienākums garantēt, ka šāda veida sabiedrības var uzzināt šādus datus, ir paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2007/36/EK (2007. gada 11. jūlijs) par biržu sarakstos iekļautu sabiedrību akcionāru konkrētu tiesību izmantošanu (OV 2007, L 184, 17. lpp.) 3.a pantā, pēc grozījumiem, kas izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2017/828 (2017. gada 17. maijs), ar ko groza Direktīvu 2007/36/EK attiecībā uz akcionāru ilgtermiņa iesaistīšanas veicināšanu (OV 2017, L 132, 1. lpp.).

23 Skat. Staedler, A., “Der deliktische Erfolgsort als internationaler Gerichtsstand bei reinen Vermögensdelikten”, no: *Festschrift für Reinhold Geimer zum 80. Geburtstag*, C. H. Beck, 2017, 715.–722. lpp. Ja kontu atzīst par apstākli, kas piešķir jurisdikciju, akciju emitentam, kas vēlētos nodrošināties pret risku, ka pret viņu tiek celtas prasības neparedzamās tiesās, būtu jāatsakās no akciju pārdošanas mazākuma ieguldītājiem.

24 Regulas Nr. 1215/2012 16. apsvēruma.

25 Lieta C-343/19, EU:C:2020:253; turpmāk tekstā – “secinājumi lietā *Verein für Konsumenteninformation*”, 46. un 48. punkts.

26 Turpat.

34. Tādējādi piekritu iebildumiem pret tādu Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 2. punkta interpretāciju ārpuslīgumiskās atbildības jomā attiecībā uz vērtspapīru ieguldījumiem, kas izriet no fikcijas par to, ka nemateriālais kaitējums izpaužas noteiktā vietā un ka tas turklāt prasa, lai būtu izpildīti īpaši nosacījumi, lai šādas vietas tiesai varētu atzīt jurisdikciju²⁷.

35. Vajadzību šo pieeju apsvērt no jauna apstiprina arguments saistībā ar tiesisko drošību, proti, attiecīgā procesa brīdī (noteiktos gadījumos tostarp tiesvedības sākumā) tiesai, kurā ir celta prasība, ir jāidentificē piesaistes elementi ar jurisdikcijas valsti, no šiem elementiem izrietēs tās starptautiskā jurisdikcija, ievērojot piemērojamās tiesību normas. Tie ir ne tikai praktiski apsvērumi, bet turklāt – atgādinu – arī tiesiskā drošība, kas liek viegli pieņemt lēmumu par šo nepieciešamību pirms lietas izlemšanas pēc būtības.

36. Tāda Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 2. punkta interpretācija, kas prasītu veikt analīzi par katras lietas īpašajiem apstākļiem, piemēram, kā šajā lietā, neveicina paredzamu lietas iznākumu. Turklāt jau pats šā kritērija raksturs visdrīzāk veicinās šaubas tiesību piemērotajos un veicinās tiesvedības novilcināšanas stratēģijas, kā arī atšķirīgas interpretācijas dalībvalstīs un jaunus lūgumus Tiesai sniegt prejudiciālu nolēmumu²⁸.

3. Starpsecinājumi

37. Tādējādi tādos strīdos kā šajā lietā varētu nebūt katrā ziņā nepieciešams izmantot piesaistes punktu grupēšanas metodi, lai piešķirtu jurisdikciju uz Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 2. punkta pamata. Tas nozīmē, ka, neņemot vērā ieguldījumu konta atrašanās vietu, zaudējumu iestāšanās vieta drīzāk ir jānosaka tur, kur būtu visatbilstošāk šajā normā paredzētajiem mērķiem.

38. Manuprāt, šāda pieeja ir iespējama un faktiski jau tiek izmantota dažu dalībvalstu tiesās, kuras jautājumu par savu jurisdikciju izvērtē, balstoties uz citiem piesaistes elementiem, piemēram, dodot priekšroku tirgum, kurā tiek veikta akcija kotēšana²⁹, kā piesaistes vietai. Tā *ex ante* ir labi zināma vieta (kas var arī nebūt fiziska vieta), kuru izvēlas emitents un kuras tiesību normas saistībā ar informēšanas pienākumiem tam tiek piemērotas, savukārt arī ieguldītājam tā ir zināma vai arī tai būtu jābūt zināmai, vēl pirms tas iegūst īpašumā šādas sabiedrības akcijas³⁰.

39. Tomēr, ievērojot prejudiciālo jautājumu formulējumu, atbildēšu, pamatojoties uz tajos izdarītajiem pieņēmumiem, proti, atbilstoši Tiesas līdzšinējai judikatūrai, vienlaikus pēc vajadzības analizējot, vai ir iespējams sniegt priekšlikumus par alternatīviem risinājumiem.

27 Neizslēdzu, piemēram, ka citos strīdos vienīgi par ekonomiska rakstura zaudējumiem zaudējumu izcelšanās vieta ir jānosaka gluži vienkārši atbilstoši "holistikajai pieejai", nopietni neapstrīdot šādas lokalizācijas neparedzamību, ne to, cik tā ir pietuvināta strīdam, ne arī galu galā tās lietderību pareizai tiesvedībai. Šādi argumentēju secinājumos lietā *Verein für Konsumenteninformation* (tomēr arī norādīju uz nepieciešamību ievērot piesardzību: skat. 70. punktu). Tas pats notiktu strīdos saistībā ar kontu apķīlāšanu kā aizsarglīdzekli pārrobežu maksātspējas lietās, kad parādniekam rodas tiesības uz atlīdzinājumu nepamatotas apķīlāšanas gadījumā. Šķiet, nav strīdu par to, ka jurisdikcija ir tās vietas tiesām, kur atrodas nepamatoti apķīlātais konts.

28 Iepriekš skat. lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, par kuru tika pieņemts 2020. gada 9. jūlija spriedums *Verein für Konsumenteninformation* (C-343/19, EU:C:2020:534).

29 Skat. *Cour de cassation* (Kasācijas tiesa, Francija) spriedumu, 2014. gada 7. janvāris, Nr. 11-24.157 (*JurisData* Nr. 2014-000040); un *Oberster Gerichtshof* (Austrijas Augstākā tiesa civilī lietās un kriminālī lietās) spriedumu, 2017. gada 7. jūlijs (6Ob18/17s).

30 Tomēr atzīstu, ka šis risinājums nav pasargāts no kritikas: tas nav labvēlīgs mazajiem ieguldītājiem ar domicilu citā valstī (lai gan 7. panta 2. punkts nav domāts viņu aizsardzībai), un var gadīties tā, ka akcijas tiek kotētas vairāk nekā vienā tirgū. Turklāt šāda veida piesaistes punkts var novest pie atbildētāja domicila, ja tas izvēlas par izcelsmes valsti to dalībvalsti, kurā tas atrodas, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/109/EK (2004. gada 15. decembris) par atklātības prasību saskaņošanu attiecībā uz informāciju par emitentiem, kuru vērtspapīrus atļauts tirgot regulētā tirgū, un par grozījumiem Direktīvā 2001/34/EK (OV 2004, L 390, 38. lpp.) izpratnē. Tāpat atzīstu, ka tas netieši var nozīmēt "faktu norises vietas" tāpatību ar "zaudējumu izcelšanās vietu". Šajā ziņā atsaucos uz to, ko ģenerāladvokāts M. Špunars [*M. Szpunar*] norādījis secinājumos lietā *Universal Music International Holding* (C-12/15, EU:C:2016:161), 38. punkts: "Ja runa ir [tikai] par finansiāliem zaudējumiem [...], nedomāju, ka jēdziens "Erfolgsort" būtu pilnīgi atbilstošs. Dažās situācijās jēdzieni "Handlungsort" un "Erfolgsort" nevar tikt nodalīti [...]" Skat. arī turpmāk šo secinājumu 60. un nākamos punktus.

C. Pirmais prejudiciālais jautājums

1. Atbilde Tiesas sniegtās interpretācijas gaismā

a) Jautājuma a) daļa: vai ieguldījumu konta vieta ir “pietiekams piesaistes faktors”?

40. No spriedumiem *Kolassa*, *Universal* un *Löber* izriet, ka bankas konta (plašā nozīmē) atrašanās dalībvalstī, kurā izpaužas finansiālie zaudējumi, nav pietiekams faktors, lai piešķirtu starptautisko jurisdikciju šīs valsts tiesām. Lai tas tā būtu, ir jābūt papildus izpildītiem īpašiem nosacījumiem, kuri, tos izpildot kumulatīvi, ļauj piešķirt šo jurisdikciju³¹.

41. Pagaidām neiztirzājot jautājumu par iespējamo ietekmi, kāda šajā lietā varētu būt *VEB* izvēlētajam (kolektīvās) prasības veidam³², nesaskatu nevienu vērā ņemamu iemeslu, kas ļautu novirzīties no šīs judikatūras.

42. Iesniedzējtiesa uzsver, ka spriedumā *Universal* finansiālie zaudējumi esot radušies prasītāja bankas kontā, kuru tas bija izvēlējis parāda dzēšanai; pats cietušais izvēlējās, kur būs viņa zaudējumu atrašanās vieta; un šis apstāklis liedz atzīt konta atrašanās vietu kā faktoru, kura dēļ būtu noteicama starptautiskā jurisdikcija. Šajā lietā turpretī īpašuma samazinājums pēc to akciju vērtības krituma, kuras tika glabātas ieguldījumu kontos, esot radies *tieši* šajos kontos.

43. Šis arguments mani nepārliecina vairāku iemeslu dēļ, proti:

- minētajā spriedumā Tiesa prasītāja izvēlēta konta mazticamo raksturu izvirzīja nevis par galveno, bet kā pakārtotu argumentu³³;
- nav izslēdzams, ka akcionārs izvēlas kontu, kurā ieguldīt vērtspapīrus; un tas savukārt ļaus iepriekš noteikt šāda konta atrašanās vietu kā piesaistes faktoru noteiktai teritorijai ar nolūku nākotnē celt prasību pret akciju emitentu³⁴;
- šādas akcionāra, kura vērtspapīru vērtība ir kritusies, izdarītas *izvēles* par vietu neesamība – kā jau esmu norādījis – to nepadara par neparedzamāku faktoru emitentam.

44. Turklāt šī lieta atšķiras arī no spriedumos *Kolassa* un *Löber* izspriestajām tajā ziņā, ka minētajās lietās atbildētāja it kā sniegtās maldinošās informācijas apmērs un forma bija attaisnojums starptautiskās jurisdikcijas piešķiršanai tās vietas tiesām, kur atradās ieguldījumu konti.

45. Patiesībā fakts, ka emitentes sabiedrības sniegtā informācija nebija specifiska vai atsevišķi domāta ieguldītājiem Nīderlandē, šķiet, gluži otrādi, pamato pretēju secinājumu³⁵. Tomēr, ciktāl, *VEB* ieskatā, šis faktors ir īpašs apstāklis, kas *apstiprina* Nīderlandes tiesu jurisdikciju, to analizēšu turpinājumā no šādas perspektīvas.

46. Īsumā sakot, finansiālo zaudējumu rašanās Nīderlandē esošā ieguldījumu kontā nevar tikt atzīta par “*pietiekamu* piesaistes faktoru starptautiskās jurisdikcijas piešķiršanai” šīs valsts tiesām.

31 Spriedumi *Universal*, 36. un 37. punkts; un *Löber*, 31. punkts un rezolutīvā daļa.

32 Par šo ietekmi skat. otro prejudiciālo jautājumu.

33 38. punkts.

34 Atšķirība no sprieduma *Universal* tāpat slēpjas nevis atsaucēs konta izvēlē, bet gan brīdī, kurā šī izvēle tiek izdarīta.

35 Pati valsts tiesa atzīst, ka šādos apstākļos atbildētājs nevarētu paredzēt tiesu, kurā pret to var celt prasību: skat. lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu 4.9.3. punktu.

b) Jautājuma b) daļa: īpašie lietas apstākļi

47. Noliedzošas atbildes uz pirmo prejudiciālo jautājumu gadījumā *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlandes Augstākā tiesa) vēlas noskaidrot, vai “ir jākonstatē papildu apstākļi, kas pamato, ka jurisdikcija ir Nīderlandes tiesām, un par kādiem apstākļiem šajā ziņā ir runa”. Konkrēti, tā jautā, vai pietiktu ar tiem apstākļiem, kas ir minēti lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu 4.2.2. punktā³⁶.

48. Kā jau esmu norādījis iepriekš, nav iespējams abstrakti precizēt īpašus apstākļus, kurus kumulatīvi izpildot rastos pietiekama strīda piesaiste tiesai, ja lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu aprakstītais kaitējums ir tikai finansiāla rakstura³⁷.

49. Tomēr, manuprāt, ir lietderīgi atkārtot, ka “īpašie apstākļi”, kas šķiet esam būtiski, lai piešķirtu jurisdikciju, ir tie, kuri norāda uz strīda pietuvinātību tiesai, piemēram, tiesas paredzamību lietas dalībniekiem, jo uz šiem principiem ir balstīta “kaitējuma vietas” starptautiskā jurisdikcija³⁸.

50. Šādi apstākļi tostarp ir:

- apstākļi saistībā ar pareizas tiesvedības interesēm un lietderīgu tiesvedības organizāciju; un
- faktori, kas ļauj nostiprināt lietas dalībnieku pārliecību, kur celt prasību tiesā vai kurā tiesā attiecīgā gadījumā tās var būt atbildētājas saistībā ar to veiktajām darbībām.

51. No lietas materiālos ietvertās dokumentācijas izriet, ka pamatlietā nav tādu *īpašu apstākļu*, kas būtu analogiski tiem, kādi bija lietās *Kolassa* un *Löber*. Turpretī, kā ir norādīts šajā lēmumā par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, šajā lietā varētu būt citi šādi apstākļi³⁹. Manuprāt, vairācumam no šiem apstākļiem nav ietekmes (pagaidām atliekot jautājumu saistībā ar kolektīvo prasību) uz jurisdikcijas piešķiršanu⁴⁰.

1) BP izlīgums ar citiem akcionāriem

52. Manuprāt, nav nozīmes tam, ka *BP* ir panākusi izlīgumu ar saviem akcionāriem *ASV*, to nepiedāvājot tās akcionāriem Eiropā. Šī informācija neko nepasaka par paredzamību, tuvumu vai pareizu tiesvedību, lai Nīderlandi varētu uzskatīt par tiesu, kam ir jurisdikcija Eiropas Savienībā.

2) Akcionāriem piemītošais patērētāju statuss

53. Tāpat, manuprāt, nav nozīmes arī tam, ka dažām skartajām personām piemīt patērētāja statuss⁴¹. Varētu būt vēlams regulēt mazākuma ieguldītāju stāvokli atbilstoši Regulas Nr. 1215/2012 II nodaļas 4. iedaļai⁴², tomēr ir skaidrs, ka pašlaik tas tā nav.

³⁶ Tie ir minēti šo secinājumu 6. zemsvītras piezīmē. Ciktāl iesniedzējtiesa lūdz izvērtēt īpašos apstākļus, manā ieskatā, šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – pretēji tam, ko apgalvo *BP* savā rakstveida atbildē uz Tiesas uzdotajiem jautājumiem (3.–6. punkts), – nav hipotētisks.

³⁷ Secinājumi lietā *Verein für Konsumenteninformation*, 67. punkts.

³⁸ Turpat.

³⁹ Skat. iepriekš šo secinājumu 6. zemsvītru piezīmi.

⁴⁰ Apstāklim, ka Nīderlandē atrodas no akciju vērtības krišanās cietušo *BP* akcionāru pastāvīgā dzīvesvieta, var būt nozīme no tiesvedības virzības viedokļa (piemēram, saistībā ar pazīnošanu vai ja to saņemšanas apstiprinājumi varētu izrādīties par nepieciešamu pierādījumu elementu). Vai tas patiešām tā ir, jānosaka iesniedzējtiesai, ņemot vērā tiesvedības veidu un tās priekšmetu.

⁴¹ Mans viedoklis nekādi neatšķirtos arī tad, ja visas skartās personas būtu patērētāji. Turklāt šajā lietā patērētāji ir nevis prasītāji, bet gan *VEB*.

⁴² Šo iespēju Tiesa noraidīja spriedumā *Kolassa*, noraidot prasībā ietverto līguma kvalifikāciju un līdz ar to minētās iedaļas, kā arī Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta piemērojamību.

54. Aizsargāts patērētājs atbilstoši Regulai Nr. 1215/2012 ir tikai tāds, kurš ir ligumslēdzēja puse apstākļos, kādi ir paredzēti šīs regulas 17. pantā⁴³. Šajā regulā tās pašreizējā redakcijā nav ietverts vispārējs patērētāja aizsardzības princips, kas šādam statusam papildus paredzētu nosacījumu par iespēju vērsties sava domicila tiesās kā prasītājam.

55. Nepastāvot šādi vispārējai tiesību normai, “patērētāja” statuss 7. panta 2. punkta kontekstā ir jāvērtē tāpat jebkurš cits faktors, proti, atbilstoši tam, vai tiesvedība ir pietuvināta strīdam un paredzama. Šādā ziņā man nav skaidrs, kā dažiem BP akcionāriem piemītošais patērētāja statuss objektīvi pietuvinātu šo strīdu tiesai vai padarītu Nīderlandes tiesu vairāk vai mazāk paredzamu no atbildētāja skatpunkta⁴⁴.

3) BP sniegtā informācija par tās akcijām

56. BP sniegtā informācija par tās akcijām ir paredzēta ieguldītājiem visā pasaulē. BP tād apzinās, ka šādus vērtspapīrus var iegūt īpašumā ieguldītāji, kas atrodas citās valstīs, nevis tikai šīs sabiedrības juridiskās adreses atrašanās vietā vai vietā, kur atrodas vērtspapīru tirgus vai birža, kur tā ir nolēmusi kotēt savas akcijas⁴⁵.

57. Saimnieciskās darbības veicējs patiešām nevar aizbaidināties ar savas izplatītās informācijas vispārīgumu, lai izvairītos no tā, ka pret to tiek celtas prasības kādā noteiktā vietā. Tomēr tāpat, šķiet, nebūtu saprātīgi to pakļaut arī ikvienai jurisdikcijai, kurā – interneta pieejamības dēļ – nonāk informācija, ja šīs informācijas mērķis ir norādīt uz tādu kotētu akciju raksturīpašībām, kuras parasti ir pārvedamas, izmantojot emitenta kontrolē neesošu starpnieku virkni.

58. Citiem vārdiem sakot, Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 2. punkta piemērošanas vajadzībām informācijas izplatīšana pasaules mērogā, ko veic sabiedrība par savām akcijām, manuprāt, nekādi neliek piešķirt jurisdikciju kādas konkrētas valsts tiesām⁴⁶.

59. Šādos apstākļos man nešķiet, ka īpašie apstākļi, uz kuriem ir ietverta atsauce otrajā prejudiciālajā jautājumā, būtu piemēroti jurisdikcijas piešķiršanai Nīderlandes tiesām.

2. Vai ir iespējams alternatīvs risinājums?

60. Komisija piedāvā izņēmuma kārtā veikt tādu interpretāciju, ka zaudējumi rodas ieguldījumu kontā, kas tiek uzturēts dalībvalstī un ļauj piešķirt jurisdikciju tās tiesām bez vajadzības izpildīt papildu nosacījumus, ja vien nekas neliek par zaudējumu rašanās vietu uzskatīt kādu citu dalībvalsti.

61. Pretējā gadījumā, kā apgalvo Komisija, prasītājs zaudētu tam Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 2. punktā piešķirto iespēju, ja aplūkotajā situācijā zaudējumus izraisošā fakta vieta sakrīt ar atbildētāja domicilu.

62. Manā ieskatā, šāds iznākums, lai arī tas ir nevēlams, nav pretrunā Regulas Nr. 1215/2012 starptautiskās jurisdikcijas piešķiršanas sistēmai. Turpretim citāds iznākums tai būtu pretrunā.

43 Tiesa jau ir atzinusi, ka Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkta mērķis nav piešķirt papildu aizsardzību vājākajai pusei. Skat. spriedumu, 2012. gada 25. oktobris, *Folien Fischer un Fofitec* (C-133/11, EU:C:2012:664; turpmāk tekstā – “spriedums *Folien Fischer un Fofitec*”), 46. punkts.

44 Protams, patērētājs parasti ir ieguldītājs, kam ir lielāka iespēja ietilpt “nepietiekami informēto” kategorijā, ko Tiesa ir minējusi spriedumos *Kolassa*, 56. punkts, un *Löber*, 35. punkts, kā faktoru, kas ir jāņem vērā atbildētājam. Tomēr (viens no) noteicošajiem faktoriem Tiesas interpretācijā bija nevis pati informācijas izplatīšana, bet gan prospektu izplatīšana ieguldītāju domicila valstī.

45 Informācijas izplatīšana, neizmantojot iespējas to ģeogrāfiski ierobežot (piemēram, ģeobloķēšanas tehnika vai tikai noteiktā teritorijā lietotas valodas izmantošana), tieši var norādīt, ka šī informācija ir zināma.

46 Rakstveida atbildē uz Tiesas uzdotajiem jautājumiem *VEB*, šķiet, atzīst savas argumentācijas vājumu šajā aspektā, norādot (19. un 21. punkts), ka informācijas izplatīšana pasaules mērogā var nozīmēt pietiekamu piesaisti Nīderlandei “vismaz apvienojumā ar akcionāra dzīvesvietu” minētajā valstī.

63. Briseles konvencijas un tai sekojošo regulu pamatā ir princips, ka (ar tajās paredzētajiem izņēmumiem) jurisdikcija galvenokārt ir atbildētāja domicila tiesai. To papildinošas īpašas jurisdikcijas ir domātas, lai reaģētu uz apsvērumu kopumu, starp kuriem gan kā pašmērķis nav skaidri iekļauta vajadzība piešķirt alternatīvas prasītājam⁴⁷.

64. Briseles konvencijas 5. panta 3. punkta interpretācijas pamatā patiešām ir šīs normas lietderīgā iedarbība, un tāpēc tas aptver gan faktu norises vietu, gan zaudējumu izpausmes vietu. Šī lietderīgā iedarbība zustu, ja šo normu sistēmiski interpretētu vienīgi kā vietu, kur rodas zaudējumus izraisījušais notikums, jo tas mēdz sakrist ar atbildētāja domicilu⁴⁸.

65. Tajā pašā laikā Tiesa pastāvīgi atgādina, ka Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 2. punkts ir interpretējams šauri, jo pretējā gadījumā zustu jēga vispārējam principam par valsts, kur atrodas atbildētāja domicils, tiesu jurisdikciju⁴⁹.

66. Jāatgādina, ka Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 2. punkta kontekstā tiesas jurisdikcija nav domāta prasītāja aizsardzībai. Šādam konstatējumam parasti seko norāde pret tādu šīs normas interpretāciju, saskaņā ar kuru priekšroka tiek dota prasītāja domicila atrašanās vietas tiesu jurisdikcijai⁵⁰.

67. Tādējādi mērķis atvieglot prasītājam iespējas celt prasību nevar prevalēt pār mērķiem garantēt tiesisko drošību un strīda fizisku pietuvinātību to izskatošajai tiesai.

68. No iepriekš minētā, manuprāt, izriet, ka nav imperatīvas prasības – un nekādā gadījumā absolūti imperatīvas prasības – piešķirt prasītājam izveles iespējas tiesvedībai, kur nu vēl prasības piešķirt iespēju celt prasību vietā, kas tiek pieņemta par zaudējumu izpausmes vietu, ja patiesībā, ievērojot to fiktīvo raksturu, šāda vieta nerada vajadzīgo strīda ciešo piesaisti tiesai.

69. Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru situācijās, kad ir neiespējami vai grūti noteikt vietu, kur ir noticis cēloņsakarību izraisījušais fakts, skartajai personai prasība ir jāiesniedz tās vietas tiesās, kur ir iestājušies zaudējumi⁵¹.

70. Piebilstu, kā jau esmu to darījis citā lietā⁵², ka Tiesa ir izslēgusi iespēju piemērot Briseles konvencijas 5. panta 1. punktu (kas atbilst pašreizējam Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 1. punktam) attiecībā uz saistību veidu, kuru “nevar lokalizēt noteiktā vietā un nevar arī piesaistīt tiesai, kas būtu īpaši piemērota, lai izskatītu strīdus attiecībā uz šo saistību veidu”⁵³.

71. Visbeidzot, ciktāl prasītāja domicils kādā dalībvalstī ir nosacījums Regulas Nr. 1215/2012 piemērojamībai, prasītājam ir vismaz iespēja piekļūt tiesām, ja vien šīs tiesību akts ir piemērojams. Līdz ar to nepastāv risks, ka nebūtu iespēju vērsties tiesā⁵⁴.

47 Regulas Nr. 1215/2012 15. un 16. apsvērumi. Tiesa ir uzsvērusi, ka pamatojumam par speciālo jurisdikciju ir jābūt objektīva rakstura, skat. sprieduma *Folien Fischer* un *Fofitec* 45. punktu, kur ir norādīts, ka 7. panta 2. punkta mērķi ir jurisdikcijas paredzamība un tiesiskā drošība un tie “nav vērst[i] ne uz to, lai piešķirtu attiecīgās prasītāja un atbildētāja lomas, ne arī lai aizsargātu vienu no viņiem”.

48 Spriedums, 1976. gada 30. novembris, *Bier* (21/76, EU:C:1976:166), 20. un 23. punkts.

49 Starp daudziem citiem spriedums *Marinari*, 13. punkts; spriedums, 1998. gada 27. oktobris, *Réunion européenne* u.c. (C-51/97, EU:C:1998:509), 29. punkts, vai spriedums *Universal* 25. punkts.

50 Spriedumi, *Marinari*, 13. punkts un *Kronhofer*, 20. punkts.

51 Spriedums, 1998. gada 27. oktobris, *Réunion européenne* u.c. (C-51/97, EU:C:1998:509), 33. punkts.

52 Secinājumi lietā *Verein für Konsumenteninformation*, 49. un 50. punkts.

53 Spriedums, 2002. gada 19. februāris, *Besix* (C-256/00, EU:C:2002:99), 49. punkts. Lieta attiecās uz saistību nenoteikt ģeogrāfiskus ierobežojumus.

54 Tiesa *plaši* interpretē domicila jēdzienu kā priekšnoteikumu šā Eiropas instrumenta piemērošanai, skat. spriedumu, 2011. gada 17. novembris, *Hypoteční banka* (C-327/10, EU:C:2011:745). Regula Nr. 1215/2012 nav piemērojama, ja atbildētājam nav domicila Savienībā, tomēr joprojām ir piemērojami dalībvalstu paredzētie papildu jurisdikcijas noteikumi.

D. Otrais prejudiciālais jautājums

72. Iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai uz pirmo jautājumu sniegto atbildi var ietekmēt *VEB* celtās prasības veids (proti, tās kolektīvais raksturs) un tas, ka ar to tiek celts vienīgi deklaratīva veida prasījums.

73. Šajā kontekstā tā atsauca uz spriedumu *CDC Hydrogen Peroxide*⁵⁵, kurā Tiesa lēma, ka prasījumu cesija, ko veic katrs sākotnējais kreditors par labu prasītājam, neietekmē tiesas, kam ir jurisdikcija, noteikšanu atbilstoši Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 2. punktam.

74. Iesniedzējtiesas ieskatā, ja šis pats risinājums būtu jāpiemēro pamatlietā, zustu efektivitāte pašam kolektīvās prasības mehānismam.

1. Kolektīvā prasība un zaudējumu vieta

a) Tīri deklaratīva prasība par atbildības atzīšanu

75. Atbilstoši valsts tiesiskajam regulējumam, kas ir spēkā prasības celšanas brīdī, tādai kolektīvo interešu aizsardzības apvienībai kā *VEB* nav tiesību iesniegt zaudējumu atlīdzības prasību (naudā). Šāda veida atlīdzinājumu būtu tiesības prasīt vienīgi individuāli skartajām personām.

76. Tiesa ir lēmusi, ka Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 2. punkts ir piemērojams tīri deklaratīvām prasībām par ārpuslīgumisko civiltiesisko atbildību⁵⁶, ieskaitot prasības par atbildības neesamības atzīšanu⁵⁷, kā arī preventīvām prasībām, lai novērstu kaitējumu nākotnē⁵⁸.

77. Atbilstoši šai judikatūrai tās dalībvalsts tiesas, kur ir noticis fakts, kas rada cēlonisko saikni, vai kur iestājušies zaudējumi vai paredzēts, ka tie iestāsies, var pamatot savu jurisdikciju saskaņā ar Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 2. punktu attiecībā uz prasībām, kurās (vēl) netiek izvirzīts prasījums par konkrētu atlīdzinājumu⁵⁹.

78. Spriedumā *DFDS Torline* Tiesa:

- citu apstākļu vidū balstīja savu argumentāciju uz saikni starp pirmo prasības stadiju (attiecībā uz noteiktas rīcības atzīšanu par prettiesisku) un otro stadiju (attiecībā uz atlīdzinājumu, kas izriet no šīs pašas rīcības);

⁵⁵ Spriedums, 2015. gada 21. maijs, *CDC Hydrogen Peroxide* (C-352/13, EU:C:2015:335; turpmāk tekstā – “spriedums *CDC*”).

⁵⁶ Spriedums, 2004. gada 5. februāris, *DFDS Torline* (C-18/02, EU:C:2004:74; turpmāk tekstā – “spriedums *DFDS Torline*”).

⁵⁷ Spriedums *Folien Fischer* un *Fofitec*.

⁵⁸ Spriedums, 2002. gada 1. oktobris, *Henkel* (C-167/00, EU:C:2002:555; turpmāk tekstā – “spriedums *Henkel*”). Pašlaik kopš Regulas Nr. 44/2001 šāda iespēja ir paredzēta tās tekstā.

⁵⁹ Jautājumi spriedumos *Henkel* un *Folien Fischer* un *Fofitec* nebija tieši saistīti “kaitējuma izpausmes vietas” kritērija lietderību attiecīgajās prasībās, bet gan par iespēju šīs prasības kvalificēt par “ārpuslīgumiskām”. Skat. it īpaši sprieduma *Henkel* 42. un nākamos punktus un sprieduma *Folien Fischer* un *Fofitec* 39., 48. un 52. punktu.

– uzskatīja, ka abu stadiju sadalīšana starptautiskās jurisdikcijas atzīšanai liktu prasītājam vērsties dažādu dalībvalstu tiesās un tas “būtu pretrunā pareizas tiesvedības, tiesiskās drošības un jurisdikcijas kritēriju nedaudzskaitlīguma principiem saistībā ar vienu un to pašu tiesisko attiecību”⁶⁰.

79. Ņemot vērā iepriekš minēto, neredzu šķēršļus tam, lai Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 2. punktu piemērotu tādām kolektīvajām prasībām, kas – kā *VEB* celtā prasība – ir celtas pirms vēlākām prasībām, kuras nākotnē būs tiesības individuāli celt tikai tām skartajām personām, kuru identitāte un dzīvesvieta pirmās prasības laikā nav zināma.

80. Iepriekš minētais apgalvojums tomēr balstās uz pieņēmumu, ka pastāv noteikta veida saikne vai funkcionāla orientācija starp *VEB* ierosināto deklaratīvo tiesvedību un tai sekojošajām prasībām par atlīdzinājuma saņemšanu⁶¹. Tas, vai šāds pieņēmums atbilst patiesībai *BW* 3:305.a panta kontekstā, ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

81. Nevar neņemt vērā, ka kaitējuma rašanās vietas identificēšana kļūs kompleksāka šādu divos posmos notiekošu tiesvedību gadījumā, jo šie zaudējumi ir saistīti ar akciju īpašniekiem, kuri vēl joprojām varētu būt neidentificēti. Manā ieskatā, šis faktors pats par sevi nav pretrunā tam, ka kaitējumam ir jābūt ar “reāl[u], nevis abstrakt[u] sastāv[u]”⁶².

82. Šajā lietā šīs grūtības mazina apstākļi, ka prasītājas apvienības aizstāvētās intereses ir norobežotas, proti, tās ir intereses, kas ir saistītas ar ieguldījumu kontiem, kuri atrodas Nīderlandē un kuros atspoguļojas vērtspapīru vērtības kritums.

b) Kolektīvā prasība un kaitējuma rašanās vietu daudzskaitlīgums

83. Kaitējuma vieta kā jurisdikcijas piešķiršanas kritērijs ir vieta, kur konkrēti izpaužas notikuma, kas rada kaitējumu, kaitīgās sekas⁶³. Tātad ir jānosaka, kāda veida kaitējums ir iestājies, tādēļ ir nepieciešams identificēt potenciāli skartās tiesiskās intereses.

84. Aizskartās materiālās intereses var būt dažādu veidu. Vienkāršojot – ir jāveic nošķirums starp vispārējām interesēm⁶⁴, kolektīvām interesēm⁶⁵ un individuālām interesēm; šo pēdējo interešu subjekti ir zināmi jau iepriekš vai arī ir noskaidrojami, tiklīdz prasība ir iesniegta (vai pat tad, kad pasludināts spriedums).

85. Nevis Tiesai, bet gan iesniedzējtiesai ir jāveic prasītājas apvienības aizstāvēto interešu kvalifikācija atbilstoši kolektīvas prasības modelim, kāds ir izveidots ar *BW* 3:305.a pantu, kā tas, šķiet, ir ticis pieņemts.

60 Spriedums *DFDS Torline*, 25. un 26. punkts. Šā sprieduma 27. punktā Tiesa pievienoja pastāvīgo argumentāciju par tiesvedības tuvumu un lielākām iespējām iesniegt pierādījumus, norādot, ka “tāpat ir pamatoti, ka prasībai ir jāattiecas uz jau radušos kaitējumu vai tās priekšmets ir novērst kaitējuma rašanos”. Lidzīgi tika nolemts spriedumā *Folien Fischer* un *Fofitec*, 48. punkts. Manā ieskatā, ja prasības priekšmets ir noteiktas rīcības atzīšana par prettiesisku, attaisnojums par piegādājumu sagādāšanas atvieglošanu par kaitējumu loģiski ir sekundāra rakstura, taču tas tomēr pastāv – pretēji tam, ko savos apsvērumos apgalvo *BP*. Tas pats ir sakāms par cēlonisko sakaru, ciktāl, šķiet, Nīderlandes tiesības seko tādām modelim, ka abstrakta pārbaude ļauj noteikt, vai pastāv *sine qua non* veida attiecība starp rīcību un kaitējumu. Cēloņsakarība šaurā nozīmē ir jāpierāda vēlāk katrā atsevišķā lietā. Skat. Bosters, T., *Collective redress and private international law in the EU*, T.M.C. Asser Press, 2017, 41. lpp., un *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlandes Augstākā Tiesa) spriedums, 2009. gada 27. novembris, LJN BH2162 (*VEB/World Online*).

61 Starp tiesvedībām pastāvošā saikne vai funkcionāla orientācija, manuprāt, atspēko *BP* sniegtos argumentus tās rakstveida atbilžu uz Tiesas jautājumiem 14.–18. punktā, kur tā aizstāv viedokli, ka vieta, kur izpaužas zaudējumi, nav atzīstama par jurisdikcijas piešķiršanas pamatu tāda veida prasībās kā šajā lietā iesniegtā.

62 Runājot ģenerālvokāta N. Jēskinena [*N. Jäskinen*] vārdiem secinājumos lietā *Folien Fischer* un *Fofitec* (C-133/11, EU:C:2012:226), 49. punkts.

63 Tostarp spriedums, 2009. gada 16. jūlijs, *Zuid-Chemie* (C-189/08, EU:C:2009:475), 27. punkts; un spriedums *CDC*, 52. punkts.

64 Ar šādām vispārējām interesēm saprot, ka principā tās skar visus pilsoņus un to atzīšana ir ietverta normatīvā tekstā (likuma vai konstitucionālā normā).

65 Tās ir noteiktas sociālās grupas (piemēram, patērētāju) intereses, kuras vieno objektīvas īpašības vai noteiktas juridiskās saiknes un kuru pārstāvēšanu var uzticēt privāttiesību juridiskai personai vai publisko tiesību subjektam.

86. Ja iesniedzējtiesa uzskata, ka *VEB* celtajā prasībā tiek aizstāvētas noteiktu vai viegli nosakāmu tiesību subjektu intereses (kā tas šķiet esam *noticis*)⁶⁶, atbildei uz otro prejudiciālo jautājumu tādā gadījumā ir jāizriet no šajā ziņā līdzšinējā Tiesas judikatūrā noteiktā.

87. Spriedumā *CDC*, kas bija par prasījumu pārgrupēšanu individuāliem kreditoriem pēc cesijas, Tiesa noraidīja, ka šāda cesija ietekmētu to, kā tiek noteikta starptautiskā jurisdikcija⁶⁷.

88. Šādi rīkodamās, Tiesa apstiprināja jau iepriekš spriedumā *ÖFAB* nolemto, ievērojot, ka: a) paliek spēkā prasība par ļoti ciešu saistību starp kaitējuma pamatā esošo faktu un tiesu, kam ir jurisdikcija, pat ja sākotnējais kreditors ir veicis sava prasījuma cesiju; un b) atšķirīga atbilde apdraudētu regulas mērķi, atbilstoši kuram jurisdikcijas normām ir jābūt ļoti paredzamām⁶⁸.

89. Atbilstoši šai judikatūrai gadījumā, ja *VEB* ar savu kolektīvo prasību aizstāvētu to ieguldītāju individuālās intereses tiesās, kuri tai to ir uzticējuši, būtu jāsecina, ka tiesisko interešu aizstāvības kolektīvā forma negroza nosacījumus, kas nepieciešami, lai Nīderlandes tiesām būtu jurisdikcija saskaņā ar Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 2. punktu.

90. Jurisdikcijas piešķiršana tātad būs atkarīga no tā, vai ir izpildīti Tiesas judikatūrā prasītie vispārējie nosacījumi, proti, a) vieta vai vietas, kur kaitējums izpaužas konkrēti attiecībā uz katru skarto personu, atrodas Nīderlandē; un b) pastāv īpaši apstākļi, kas apstiprina ciešu saikni starp tiesu un strīdu.

91. Iesniedzējtiesa prezumē, ka šajā lietā “nav noteikts, kur ir minēto ieguldītāju pastāvīgā dzīvesvieta⁶⁹, ne arī īpašie apstākļi, kādos notika individuālie pirkumu darījumi vai pieņemti individuālie lēmumi nepārdot akcijas, kas jau bija īpašumā”. Tomēr, ņemot vērā celtās prasības procesuālo raksturu, nešķiet, ka šie trūkumi būtu šķērslis, lai atzītu Nīderlandes tiesu jurisdikciju, ja ir izpildīti manis iepriekš minētie vispārējie nosacījumi.

2. Kolektīvas prasības efektivitāte

92. *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlandes Augstākā tiesa) ieskatā, kolektīvās prasības mehānisms zaudētu efektivitāti, ja tādai apvienībai kā *VEB* būtu jāceļ prasība katrā atsevišķajā vietā, kur rodas individuāls kaitējums.

93. Nešaubos par valsts tiesas izvirzītā argumenta pamatotību⁷⁰, tomēr Eiropas Savienībā spēkā esošajā starptautiskās jurisdikcijas noteikšanas sistēmā, kas pašlaik ir noteikta ar Regulu Nr. 1215/2012, citādu risinājumu nesaskatu.

94. Taču arī neizslēdzu, ka gadījumā, ja visi attiecīgie kaitējumi rastos vienā vienīgā dalībvalstī, iemesli par labu konkrētās vietējās tiesas specializācijai ļautu pārvarēt teritoriālo fragmentāciju, kāda izriet no Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 2. punkta šauras interpretācijas⁷¹.

66 Lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu nav ietverti apgalvojumi attiecībā uz tiesiskām interesēm, kuras būtu nošķiramas no katra akcionāra ekonomiskajām interesēm, kas varētu būt, piemēram, lēmumu pieņemšanas brīvība tirgus dalībniekiem, kuri būtu veikuši ieguldījumus, balstoties uz (apgalvoti) nepatiesu informāciju, vai pašā tirgū valdošā uzticēšanās.

67 Rezolutīvās daļas 2) punkts.

68 Spriedums, 2013. gada 18. jūlijs, *ÖFAB* (C-147/12, EU:C:2013:490), 57. un 58. punkts, kā arī rezolutīvās daļas 3) punkts.

69 Patiesībā piesaistes faktors nav ieguldītāja pastāvīgās uzturēšanās vieta, bet gan ieguldījumu konta atrašanās vieta, kā ir norādīts arī pašā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu.

70 Lai gan iesniedzējtiesa to nepaskaidro, manuprāt, iespējams efektivitātes zaudējums turklāt izpaužas divējādi: apvienībai, kas aizstāv kolektīvās intereses, var būt paredzēts pienākums celt prasības dažādās tiesās atkarībā no kaitējuma atrašanās vietas, ja tas rodas dažādās dalībvalstīs; kā arī pastāv iespēja, ka prasības ir jāceļ dažādos tiesu apgabalos, jo teritoriālā jurisdikcija Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 2. punktā ir noteikta tāpat kā starptautiskā jurisdikcija.

71 Pēc analogijas skat. spriedumu, 2014. gada 18. decembris, *Sanders un Huber* (C-400/13 un C-408/13, EU:C:2014:2461).

95. Attiecībā uz pārējo pievienojos ģenerālvokāta M. Bobeka [*M. Bobek*] norādītajam secinājumos lietā *Schrems* par to, ka Regulā Nr. 44/2001 nav “īpašu noteikumu par prasījumu cesiju [...] vai kolektīvas tiesiskās aizsardzības procedūrām”, proti, tiesu, tostarp Eiropas Savienības Tiesas, uzdevums nav nedz izveidot jaunus procesuālus mehānismus, ejot pa priekšu likumdevējam tik delikātā jomā⁷², nedz arī *ad hoc* ceļā izveidot jurisdikcijas kritēriju⁷³.

V. Secinājumi

96. Ņemot vērā visu iepriekš minēto, piedāvāju Tiesai uz *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlandes Augstākā tiesa) uzdoto pirmo un otro prejudiciālo jautājumu atbildēt šādi:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1215/2012 (2012. gada 12. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzišanu un izpildi civillietās un komercietās (pārstrādāta versija) 7. panta ievaddaļa un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka:
 - a) pietiekamas piesaistes faktors starptautiskās jurisdikcijas piešķiršanai vienas dalībvalsts tiesām nav citu dalībvalstu biržās kotētas sabiedrības akciju vērtības kritums, kas atspoguļojas ieguldījumu kontos, kuri atrodas pirmajā minētajā dalībvalstī, vai šajā dalībvalstī reģistrētas bankas vai ieguldījumu uzņēmuma ieguldījumu kontos, ja šāds zaudējums izriet no lēmumiem, ko ieguldītāji ir pieņēmuši, balstoties uz kādas biržā kotētas sabiedrības pasaules mērogā izplatītu it kā nepareizu, nepilnīgu vai maldinošu informāciju;
 - b) izlīgums starp atbildētāju sabiedrību un noteiktiem akcionāriem trešā valstī, kurš nav piedāvāts prasītājiem pamatlietā, ne arī tas, ka dažiem prasītājiem piemīt patērētāja statuss, nav īpaši apstākļi, kas būtu ņemami vērā, lai piešķirtu starptautisko jurisdikciju atbilstoši Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 2. punktam. Par tādiem nevar uzskatīt arī attiecīgās informācijas izplatīšanu pasaules mērogā, ko veikusi atbildētāja sabiedrība.
- 2) Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 2. punkta interpretāciju neietekmē apstāklis, ka kaitējumu cietušo vērtspapīru turētāju interešu pārstāvēniecības apvienība atbilstoši valsts procesuālo tiesību normām ir iesniegusi kolektīvo prasību.

⁷² Lieta C-498/16, EU:C:2017:863, 119.–123. punkts.

⁷³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2020/1828 (2020. gada 25. novembris) par pārstāvības prasībām patērētāju kolektīvo interešu aizsardzībai un ar ko atceļ Direktīvu 2009/22/EK (OV 2020, L 409, 1. lpp.) negroza Regulā Nr. 1215/2012 noteikto starptautiskās jurisdikcijas režīmu, kā tas jau tika ieteikts 2018. gada 11. aprīļa Priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par pārstāvības prasībām patērētāju kolektīvo interešu aizsardzībai un Direktīvas 2009/22/EK atcelšanu (COM(2018) 184 *final*): skat. tās 21. apsvērumu un 2. panta 3. punktu. Direktīvā papildus automātiskai vienā dalībvalstī atzītu apvienību tiesību celt prasību atzišanai un pilnvarošanai to darīt arī citās dalībvalstīs tiek paredzēts arī stiprināt dalībvalstu sadarbību, lai atvieglotu iespējas celt prasības pārrobežu mēroga pārkāpumu gadījumā: skat. 32. un 71. apsvērumu, kā arī 6. panta 2. un 3. punktu un 20. panta 4. punktu. Tajā ir arī noteikts pienākums dalībvalstīm paredzēt mehānismus, lai patērētāji ar pastāvīgo dzīvesvietu vienā dalībvalstī būtu pārstāvēti kolektīvo zaudējumu atlīdzības prasībās, kas ir iesniegtas citā dalībvalstī: skat. 31. apsvērumu un 6. panta 2. punktu.